

יציאות השבת פרק ראשון שבת

ב.

עין משפט נר מצוה

קבו א מיי פ"ג מהל' שנת
הכלה י"ח טור שריע
א"ח ס"י רנה ספ"ק [אן ב:]
קבו ב מיי פ"ג מהל' שנת
הכלה י"ח טור שריע
ש"ע א"ח ס"מ רנה ספ"ק
ב:]
קבו ג מיי פ"ג מהל'
הכלה י"ח טור שריע
י"ד ס"י ק"ג ספ"ק ח:
קבו ד מיי פ"ג מהל' שנת
הכלה י"ח טור שריע
ס"ה טור שריע א"ח ס"מ
רנה ספ"ק ח:
קבו ה מיי פ"ג מהל' שנת
הכלה י"ח טור שריע
ק"ב ד מיי פ"ג מהל' שנת
הכלה י"ח טור שריע
י"ט ס"מ ט"ו שריע
ש"ע א"ח ס"מ רנה ספ"ק
ח:

לענין רש"י

ורד"ל [ורד"ל]. יעה.
צוק"ש [צוק"ש].
נר מצוה.

רבינו הנהגל

אטיקאנא כמאכל בן דרוסאי
וכל שהוא כמאכל בן
דרוסאי מותר לשהותו
ע"ג כירה אע"פ שאינה
גורפת ולא קטומה. תחתון
של פת. אוקימנא קרומת
פנים המדובקים בתנור,
וכיון שקרמו פניה מותר
לשהותו. והכין מפרשא
בפי' דלקמן בכירה [ד].
משלשילין את הפסח לתנור
ע"פ חשבה. אוקימנא משום
דבני כבירה ורזין הן הא
שאר בני אדם לא. ואי גריא
הוא מנתח הוא. כלומר
אינו שלם אלא מנותח
איברים. כיון דקשי ליה
דיקא לא מגלי ליה, הלכך
לא אמי לחתויי בגבוליה,
בין שריק התנור בין לא
שריק התנור שרי. אבוי
דברוא, שריק שרי. לא
שריק, רב דימיה מדפתי
אסר רוב אשוי שרי, וקיייל
כוותיה. בשרא אגומרי
אסוי אלא א"כ נצלה כל
צוק"ש. קרא חייא בתנור,
רבינא שרי. ומחזין את
האור במדורת בית המוקד,
משום דכתיב ורזין הן.
וקרא לאברים ופדרים הוא
דאחא דכתיב לא תבערו
אש בכל מושבותיכם, אינם
מבערים אבל אתם מבערים
לאברים ופדרים. ובגבולין
כדי ששינת האור ברובו.
רב אמר רוב כל עין
ועין. ושמואל אמר כדי
שאין צורקין להביא את הריס
התחתון כדי שידליקם.
והלכתא בשמואל דחגי
רי חייא לסיורייה שתהא
שלהבת עולה מאיליה ולא
על ידי דבר אחר. עין
יחידי. אטיקאנא בעיני רוב
כיון ורוב דיקפו. ואת האח
לפניו מבערתי. רב אמר
אחואנא. פי' עצי ערבה.

איבעיא להו תחתון האיד דגבי תנור. ולפי' דפי' דלגבי האור
ממנה לקרום ומיצעיל ליה אס מחמתו דקאמר ר' אליעזר
דגבי תנור והא דקאמר רבנן עד שיקרמו פניה אחת מפניה ואפילו
בעלין סגיא^א ואס מחמתו דקאמר ר"א היאך דגבי האור אס כן הא
דקאמר רבנן עד שיקרמו פניה היינו
כל פניה^ב כן שמי ר' אליעזר כו'
ופושט דר"א לחומר ומיהו צירושלמי^א
משמע דלהקל זא דקאמר התם
ומודה ר"א זלחס הפנים שאין קרוי
לחס עד שיקרמו פניו בתנור משמע
דהכל סגי בקרימה כל דהו אכל
זלחס הפנים זעין קרימה מעליא.
רי"צ א"י^א:

למשרי אברים ופדרים. וא"ת
אי אברים ופדרים לחול
דכפ"ה הא אמר צפרק צמזה
מדליקין [דף קד: ע"ב] עולת שנת שצמזה
ולא עולת חול שצמזה ואי אברים
ופדרים שצמזה ואשמועינן מכלל
מושבותיכם דאע"ג דמזאתו כל הליל'
ואפשר להקטין זמנא שנת אפי"ה
דמי שצמזה הא מעולת שנת נפק
דממעט עולת חול דהיינו ע"כ
אברים ופדרים לחול דשמיטה וזיק'
עבר זמנו זשקיעת החמה א"כ
אברים ופדרים שצמזה קריבים שצמזה
וי"ל דלמי למשרי אברים ופדרים
לחול כשמעלה זנה האור מצעוד יוס'^א
והא דקאמר ולא עולת אברים ופדרים
לחול שצמזה היינו דוקא שצמזה מעלה
זנה האור וכן הא דלמנר צפרק טרף
צקלפי [יומא דף מו. וס] אברי ס' חול
שנתו עושה להן מערכה צפני
עמנן וסודרן אפי' שצמזה ופ"י לרב
הונא דפליג התם היינו דלמנר דאין
עושה להן מערכה צפני עמנן אכל
ד"ה דסודרן על המערכה גדולה
היינו כשמעלה זנה האור כדמונא
התם והא דקאמר התם לחד לישנא
דדוקא צפולין אי משלה זנה האור
אין אי לא לא לאו משום דכשרים לא
זעין משלה זנה האור אלא הי"ק
דדוקא צפולין אכשרין לאשמועינן
צמזלה זנה האור אכל זכשרים לא
איצטריך לאשמועינן^א ורי"צ בן מסתפק
צשאר קרנות^א כשמעלה זנה האור
אס נעשו כלתמו על מצמזה לנשרייהו
שצמזה אי לאו דלילמא דוקא צממיד
מהני האי טעמא משום דשם תמיד
דומה שנת וקשה דהתם מפיק ליה
ציומא צמזעודו ופ"י שצמזה והכא
מפיק ליה מצמזעודיכם ונראה
דעיקר דרשא מצמזעודיכם והתם
נקט צמזעודו ופ"י שצמזה אכל דזעי
למנקט צמזעודו ופ"י צמזמחה
אמר

ובגבולין לרין להצעיר מדורתו מצעוד יוס כדי שתאחז האש צרובו:
ר' יהודה אומר. אס היתה מדורת פחמין אין לרין להאחז זנה
האור אלא כל שהוא והיא דולקת והולכת דאין לרנה להיות כזה
והולכת וא"ל לחמות זנה: **גב' בן דרוסאי**. לטעם היה ומצול
צישולו שליש: **איסור נול**. דמאכל
בן דרוסאי שזב צישול: **נל**. כשוא.
מנצול צדי ישראל כמאכל בן דרוסאי
שזב אין בגמרו משום צישולי נכרים:
גרוף. מן הגמלים צמגריפה שקורין
ודילי: **קטום**. מפזרים אפר מלמעלה
כדי להפיג חומו שלא יוסף הנל שצמז
וה מצול שהוא כמאכל בן דרוסאי
זה חיישי' אס מתצול והולך שצמז:
דגבי תנור. שהכרות נדקיס צדופני
התנור צביג הילכך מצעוד ליה הי
קרי מחמתו הן פנים דגבי דופני
התנור או פנים הפונים למטה לחלל
התנור לזד האור: **מדוקיס צמנור**.
ומונרא היא דפנים שלפני האור
ממזרין לקרום: **הסס מנסת**. ואס
פוחת פי התנור עייל ציה זיקא וקשי
ליה: **הכל לא מנסת**. דמתיב (שמות
יב) על ראשו ועל קרבו ואי מגלי ליה
לא קשי ליה זיקא הילכך אי לא דרזין
הן אסור: **אברים ופדרים הוא דאפא**.
להמיר את הקטין כל הלילה אכל
מדורת צית המוקד שאינה נורק גבוה
אלא נורק כהנים לא חמרה. וסמוך
לחשיכה היינו טעמא דלא גזור משום
דכהנים ורזין וקשה הוה שכלם היו צני
תורה ומדרים וזכרים ולא אמו לחמתי
משמשך: **כל אחד ואחד**. כל עך
ועך ולא תימא כיון שאחזה צרוב מנין
העצים: **ושמואל אומר**. כדי שלא לרין
לומר זנה עצים דקים ונייה מתמתין
להצעיר את אלו: **סני ר' חייא**. צפ'^א

צמה מדליקין לגבי מנורה להעלות נר
תמיד^א ששהא שלהבת עולה מאליה
אלמא צבי האי גוונא הוה הדלקה
משום ר"י הלוי. וקשה לי חדא דרמי
צר חמא קמתי לה התם ועוד דלאו
מתניתא היא אלא הוא אמר לה
צפירוס דמנתי אחריתי. ושאר רבנמי
תנו לה לענין מדורה ואני מנאמתי
אותה צמ"כ (כ"ח) לגבי מנורה: **עין יחידי**.
כעין צוק"ש שלנו: **רוז עזין**. שיכנס
האור בתוך עזיו עד רובו: **רוז עזיו**
היקפו. מנחון. **כסנא**. רוז עזיו
או רוז היקפו: **שיחס**. רוז עזיו:
צ' דדיו. רוז היקפו: **זכר לדבר**.
דשז הולך דולק: שני קצותיו אכלה
האש. צדוע שמוכו נחר והלכה לכה
שלו ונעשה יבש: **נחר**. פסקה לכה
שלה ויבש כמו נחר גרוני (תהלים טז)
וכן חרה מני חורב (איוב י): **והאח**.
צשריפת היוקיס המגילה כתיב: **אחונא**. ערצה: **צאחוס**. כל
העצים גדלקין זה מזה הקטן מדליק הגדול: **אין לרין רוב להצית**
את האור צרובן מע"ש אלא מאחזי זנה אור מצעוד יוס לפי שאין
צנין והולכים אלא דולקים והולכים: **לרבים רוב**. לפי שאין שלהבת
יכול ליכנס צנייהם: **גרעינין**. של תמרה אס עשה מהס מדורה
לכשיצלו אין לרין רוב: **נתן צחוטוס**. כלים שפושין מלולצין
ונתן הכלי מלא צמדורה לרין רוב לפי צצורין יחד ואין שלהבת
יכולה להכנס זנה: **קנים מברין**. לכאן ולכאן ואחת מהן היואלת
לא תמנא את חצרתה לצערה הילכך כי לא אגדן לרין
רוז אכל אגדן לא מצדקן ואין לרין רוב וכן גרעינין:
רב

א) ע"ז לח"ג (ב) לקמן ל:
ג) ועינין קב. פסחים פה.
ד) וע"ז לח"ג (ב) [נקמן]
קרי: עינין קב. פסחים טו:
סה. פה. צלה יח. צ"ב. חולין
קב: וצח"ל לה. א) לקמן
כא. א) [צמח טו. ח] [נמור]
פסחים יג. א) [צפרקין ר"י].
א) [ועי' מוס' ממוח טו]
ד"ה ושמעון. א) [שם אפא]
עולה ועי' צרשי' שם ד"ה
הכי גרסינן. א) [ועי' חופסות]
לקמן ע. ד"ה העברה.
א) [ועי' מוס' קידושין ל].
ד"ה הכי שנת.

תורה אור השלם

1 לא תבערו אש בכל
משבותיכם ביום השבת:
שמות לה ג
2 הנה לאש נתן לאכלה
את שני קצותיו אכלה
האש ותוכו נחר ויצלח
למלאכה: יחזקאל טו ד
3 ותמלק וישב בית החרף
בחדש השמיני ואת האש
לקניו מבערת:
ירמיהו לו כב

גהות הב"ח

ה' גמ' ר' חייא אמר עד
שיחסת עיני מנאלת:

גליון הש"ס

גמ' אבל אחא כבעיר
במדורת בית המוקד. עי
יומא דף טו ע"ב מוס'
ד"ה וחתם שם אמר ר'
פפא הלכך בעיני רוב עיני
חולין דף ע"ג רע"ב וכן
סוטה דף ע"א וחולין דף
סה ע"א:

מוסף רש"י

בן דרוסאי. לטעם היה
ואוכל כל דבר המצול קמ'
ע"ז לח"ג. בני הבורה.
המנען על הפסח. ורזין
הן. דכל העוקים נקדשם
ורזים ומתנים הילכך לא
ממתי (שד"ח ק"ג) א"י:
שם רכס ומזוזה זה את
זה (פסחים פ"ה). וכתנים
ורזין הן. כקולן בין כלל,
דכתיב צנין דכרים (ג) יוס'
משפ"ק יעקב (קטוס ע"ד)
או: דקוין שצמז העברה
צידוע שצמזוה ללנת קוקס
(שד"ח פ"ה).

מוסף תוספות

א. ר"י אליעזר כמחמי.
מוס' ה"א"ש. ב. ר' ר'
אליעזר מיקל דרי בקרימת
פניה דלגבי האור. מוס'
ה"א"ש. ג. דנעשר כבר
לחמו של מובה שמתוך
שהן לחמו של מובה הן
הן כקרבן היום ודחו
מבמועדו אפי' בשבת.
מוס' פסחים פ"ג. ד. ומיהו
אפי' לישנא קמא לא
שרי אפילו בכשרים אלא
במשלה בן את האור.
מוס' יומא טו. ה. דלאו
תמיד. מוס' פסחים טו.
ו. שבת היא לה' בכל
מושבותיכם. מוס' קידושין
ל.